

notitie

aan	Gemeente Heemskerk	van	Gerben Kalkman
t.a.v.	Mw. mr. T.H.M.J. Geest van der - Beentjes	telefoon	0251-263826
cc	W. De Wolf		
datum	8 oktober 2019		
onderwerp	Toetsing Stikstofanalyse en berekening zoals opgesteld door IDDS		

De gemeente Heemskerk heeft Omgevingsdienst IJmond gevraagd te toetsen in hoeverre de Analyse van Advies- en ingenieursbureau IDDS aangaande stikstofuitstoot en depositie op een Natura2000 gebied voldoet.

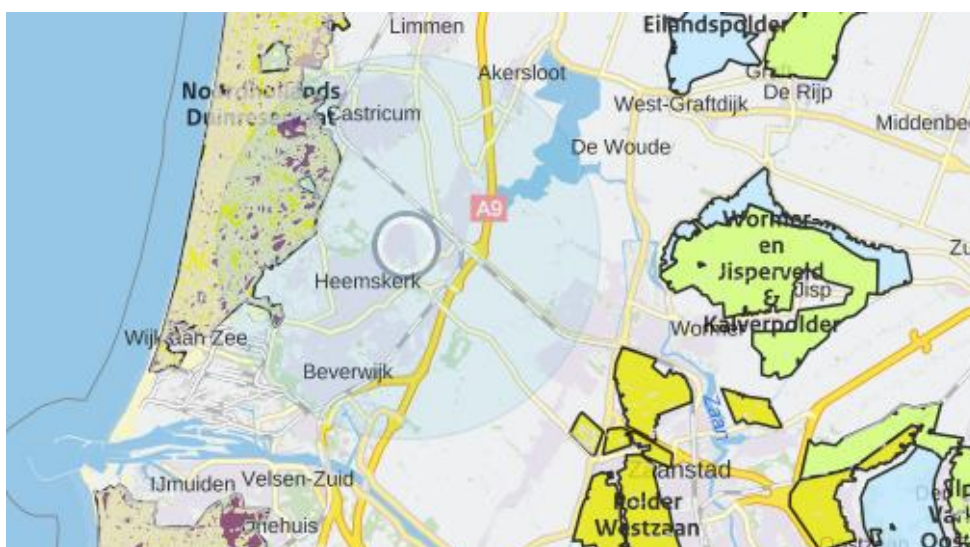
Beoordeeld is de notitie van IDDS, gedateerd 7 oktober 2019

Kenmerk: 19102204/JLA/rap1

Plan: Wonen in de Maere te Heemskerk

Figuur 1: Impressie van het planvoornemen

Figuur 2: Impressie van het planvoornemen

Centrale vraag aan ODIJ:

Is er een meldingsplicht of vergunning nodig voor dit project in het kader van de Natuurbeschermingswet (Nbw)?

In deze notitie doen wij verslag van onze bevindingen, rekening houdend met de laatste inzichten.

Wettelijk kader

In Nederland zijn ongeveer 160 Natura 2000-gebieden aangewezen, dit zijn gebieden met een Europese beschermingsstatus. Veel van die gebieden zijn (ook) gevoelig voor stikstofdepositie. Een verdere toename van de stikstofdepositie kan leiden tot 'significante effecten' op de beschermde natuurgebieden. Indien een plan of project significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied is een passende beoordeling vereist. Volgens de Wet natuurbescherming kan een plan of project alleen doorgang vinden als op grond van de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Plan specifiek

Binnen het project Wonen in de Maere in Heemskerk, worden er in totaal 14 grondgebonden woningen bebouwd. Er dient aangetoond te worden wat het effect van het project is op de omliggende Natura 2000-gebieden.

Beoordeling van de uitgangspunten zoals beoordeeld door IDDS

Toetsing van de referentiesituatie ten behoeve bestemmingsplan.

Inhoudelijk toetsingskader

Sinds de inwerkingtreding van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) per 1 juli 2015 geldt (samenvattend) het volgende toetsingskader:

- activiteiten met een stikstofdepositie gelijk aan of lager dan 0,05 mol/ha/jaar (drempelwaarde): voor deze activiteiten is geen toestemming nodig; het bewaren van de berekening in AERIUS (zie hierna) volstaat;
- activiteiten met een stikstofdepositie hoger dan 0,05 mol/ha/jaar en gelijk aan of lager dan 1,0 mol/ha/jaar (grenswaarde): voor deze activiteiten moet een melding worden gedaan;
- activiteiten met een stikstofdepositie hoger dan 1,0 mol/ha/jaar: voor deze activiteiten is een toestemmingsbesluit nodig.

De Raad van State stelt in haar verwijzingsuitspraak van 17 mei 2017, over het PAS, dat uit rechtspraak van de Afdeling volgt dat iedere toename van de stikstofdepositie, hoe gering ook (bijv. 0,02 mol N/ha/jr), leidt tot de conclusie dat een project significante gevolgen kan hebben, zodat daarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt.

De uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 heeft gevolgen voor de berekening en toetsing van stikstofdepositie. Om in de nieuwe situatie na de uitspraak een goede toetsing van de vergunningplicht en eventuele toenames van stikstofdepositie mogelijk te maken, is de Aeries calculator aangepast. Daarnaast werken bevoegde gezagen aan een toetsingskader om duidelijk te maken waaraan aanvragen moeten voldoen, deze is thans (8-10-2019) niet altijd helder.

Hierdoor kan een project met een geringe depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar al vergunningplichtig zijn (artikel 2.7 en 2.8 Wnb). Oftewel, ook relatief kleinschalige projecten dienen zorgvuldig op hun stikstofdepositie getoetst te worden om aan Europese regelgeving te kunnen voldoen (en stand te houden bij de Raad van State in geval van een beroep). Vraag is dan ook of de drempelwaarde overschreden mag worden, zie bijlage 1 voor achtergrondinformatie.

Aanname door IDDS

Op basis van de inzet van mobiele bronnen, is een zo exact mogelijke inschatting gemaakt om in te voeren in de AERIUS-Calculator. Voor bronnen waarvan de emissiefactor niet bekend is in AERIUS, wordt worst-case uitgegaan van het bouwjaar 2011 voor de machines. Bij de AERIUS invoermethode is gekozen om dit te doen op basis van het aantal draaiuren.

Oordeel ODIJ.

In de praktijk zal hieraan door de aannemers voldaan kunnen worden aan het gestelde door IDDS, uitgaan van nieuwste machines/motoren (Motoren bouwjaar 2014 of nieuwer) zoals de aannemer aangaf, wordt terecht door IDDS, niet meer gerekend.

Voor alle overige aspecten geldt het volgende:

Ondanks dat dit rapport van IDDS met de juiste zorg is opgesteld, geldt dat de aannames, berekeningen en conclusies met betrekking tot de stikstofdepositie zijn gebaseerd op aangeleverde informatie, praktijkervaringen en rekenkundige benaderingen. ODIJ ziet echter geen aanleiding om daaraan te twijfelen, de aannames zijn redelijk ingeschat en goed verantwoord.

Eindconclusie

ODIJ kan zich vinden in de analyse en berekening van IDDS:

Het planvoornemen leidt niet tot extra stikstofdepositie in Natura 2000-gebied. Dit aspect vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

ODIJ beseft ook, gezien de politieke onrust aangaande dit dossier, dat toekomstige politieke besluiten en gerechtelijke uitspraken in deze, zorgen ervoor kunnen zorgen dat de berekening overnieuw of aangepast moeten worden, waarbij een andere uitkomst mogelijk kan zijn.

Bijlage 1: Achtergrond informatie over drempelwaardes en de huidige omgang daarmee.

Drempelwaarde:

Ten behoeve van het bestemmingsplan is de (feitelijke) huidige situatie vergeleken met de plansituatie. Voor zowel de huidige situatie als de plansituatie wordt een maximale bijdrage aan de stikstofdepositie berekend van 0,04 mol/ha/jaar op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid.

Oordeel Omgevingsdienst op basis van Jurisprudentie (Bron: Omgevingsweb)

Het Hof van Justitie gaat, in haar arrest van 7 november 2018 over de prejudiciële vragen over het PAS, in op de mogelijkheid van een drempelwaarde of grenswaarde en stelt bij punt 109: uit artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn kan worden afgeleid dat bevoegde nationale autoriteiten enkel kunnen afzien van een beoordeling van de gevolgen van een plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, wanneer op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat dit plan of project afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen heeft voor dat gebied.

Geconcludeerd kan worden uit bovenstaande uitspraken, dat een grens- of drempelwaarde kan worden gebruikt, mits op basis van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat stikstofdepositie onder deze waarden afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor beschermingszones.

Deze rechtspraak lijkt een drempelwaarde of grenswaarde dus niet in de weg te staan. Deze drempelwaarde dient daarbij zo hoog te zijn, dat is uitgesloten, op basis van objectieve gegevens, dat stikstofdepositie onder deze waarden afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben.

Zoals hierboven besproken bij de leidraad bepaling significantie, volgt uit deze leidraad dat stikstofdepositie een meetbaar en dus significant kan hebben wanneer de depositie hoger is dan circa 71 mol. Doordat bij de cumulatietoets maar enkele andere projecten of plannen betrokken hoeven te worden, zal bij een lage drempelwaarde, van bijvoorbeeld van 1 of 2 mol, op voorhand zijn uit te sluiten dat depositie onder de drempelwaarde ook in cumulatie significante effecten kan hebben. Immers enkele projecten met een depositie van 1 of 2 mol zullen ook gezamenlijk niet in de buurt komen van de precisie van de meeteenheid van 71 mol. Daarvoor zijn vele tientallen van dergelijke kleine projecten nodig.

Er lijkt daarmee zowel een juridische basis als een ecologische basis te bestaan om een drempel- of grenswaarde vast te stellen. Een dergelijke drempelwaarde zou de nu bestaande onzekerheid rond de vergunningverlening weg kunnen nemen. Ook voorkomt een dergelijke waarde dat zelfs heel kleine en kortdurende ontwikkelingen in een langdurig toetsings- en vergunningstraject belanden. De tijd, energie en inzet die een dergelijke aanpak bespaart, bij onder meer het bevoegd gezag, kan dan veel beter gestoken worden in het spoedig verlagen van de achtergronddepositie, conform de verplichtingen volgend uit artikelen 6.1 en 6.2 van de Habitatrichtlijn. Het is immers deze zeer hoge achtergronddepositie die zorgt voor een ongunstige staat van instandhouding in veel Natura 2000gebieden.

Brief aan het kabinet van Minister Schouten d.d. 4 oktober 2019:

Minister Schouten heeft op 4 oktober '19 nogmaals aangegeven dat het kabinet inzet op het doorgaan van projecten die op de lange termijn een gunstig effect hebben op het verminderen van de stikstofdepositie, zoals de bouw van windmolens en het energieneutraal maken van woonwijken, ondanks dat er op de korte termijn tijdens de aanleg/bouw een kleine, tijdelijke uitstoot van stikstof is.

Verder vindt er voor woningbouw een forse impuls plaats voor aardgasloos bouwen. Dit zal ook een positief effect hebben op deposities vanuit de woningbouwsector.

Gezien het beleid (d.d. 8-10-2019) van het kabinet is men voornemens om het tijdelijke effect van de bouwfase als onvermijdelijk te beschouwen.

Bij12 geeft aan (van 18 september 2019): Als er geen of minder depositie is, kunnen ze weer in aanmerking komen voor een vergunning (auteur: bedoeld wordt activiteit bouwen). In deze situatie is daar sprake van, om die reden wordt de volgende conclusie getrokken.

Alleen bij een gelijke bijdrage of een afname in stikstofdepositie, kan met zekerheid worden gesteld dat er geen sprake is van een significant negatief effect op de natuur. Dat is hier het geval. Op geen enkele hexagoon (hectare) met stikstofgevoelige habitats of leefgebieden wordt een toename berekend van meer dan 0,00 mol/ha/jaar. Daarmee kan geconcludeerd worden dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden ten gevolge van realisatie van het plan.